

ØKONOMISKE FULLMAKTER

Forenkla etterlevingskontroll 2022

Osterøy kommune

30.06.2023

Oppgave, føremål og bakgrunn

Etter kommunelova § 24-9 skal kommunen sin rekneskapsrevisor utføre ein forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltinga. Føremålet er å sjå etter om økonomiforvaltinga i hovudsak skjer i samsvar med lovar og reglar. Val av område for forenkla etterlevingskontroll skal skje med bakgrunn i ei risiko- og vesentlegvurdering.

Risiko- og vesentlegvurderinga skal identifisere aktuelle område for forenkla etterlevingskontroll. Vidare blir risikoen ved dei aktuelle områda vurdert. Vurdering av risiko er samansett av to element, konsekvens dersom risikofaktoren inntreffer og sannsynet for at det skjer. Revisor skal seinast 30.6. gje ei skriftleg uttale til kontrollutvalet og kommunedirektøren og resultatet av kontrollen.

Risiko og vesentlegvurdering – val av tema for 2022

Revisjonen gjennomfører jamleg risiko- og vesentlegvurdering av kommunen si samla verksemd, både i samband med forvaltningsrevisjon og rekneskapsrevisjon. Med bakgrunn i denne kunnskapen og vår kjennskap til kommunane er det gjennomført ei særskilt risiko- og vesentlegvurdering knytt til forenkla etterlevingskontroll. Basert på denne har vi for 2022 vald økonomiske fullmakter som tema.

Økonomiske fullmakter som tema femner om delegasjon frå kommunedirektør til organisasjonen, tildeling og vedlikehald av tilgangar samt opplæring og kunnskap knytt til utøving. Det er vår vurdering at dette er sentrale element i- og eit godt utgangspunkt for internkontroll knytt til økonomiske fullmakter og utøving av denne knytt til inngåande faktura.

Problemstillingar og vurderingskriterier

Overordna problemstilling: Har Osterøy kommune ein tryggjande internkontroll knytt til økonomiske fullmakter og inngåande faktura?

Vurderingskriterier

Etter kommuneloven § 25-1 er kommunedirektøren ansvarleg for kommunen sin internkontroll. Internkontrollen skal vere systematisk og tilpassa kommunen sin storleik, eigenart, aktivitet og risikoforhold.

Budsjettansvar og rett til å tilvise kostnadar vert ofte delegert frå kommunedirektør til einingsleiarar i kommunen. Denne delegasjonen bør vere dokumentert på ein slik måte at omfanget er klart definert. Vidare bør det vere samsvar mellom delegasjonar gjort frå kommunedirektør og nedover i organisasjonen og tilvisingsrett i økonomisystemet. For den som sit med budsjettansvaret er det sentralt at ikkje andre har moglegheit til å tilvise kostnadar innanfor budsjettområdet

For å sikre at det er samsvar mellom fullmakter og tilvisingsrett bør ansvaret for vedlikehald av rettigheter i økonomisystemet vere definert og plassert. Slik kan ein til dømes hindre at tilsette som sluttar i kommunen eller endrar stilling framleis har tilgangar i økonomisystemet. Vidare bør det føreliggje rutine for systematisk gjennomgang av rollar og tilgangar for å kvalitetssikre og sikre heilskapen i desse og slik redusere risikoen.

Tilsette med økonomiske fullmakter og rett til å tilvise kostnadar i økonomisystemet bør få opplæring for å sikre tilstrekkeleg kompetanse knytt til utøving av oppgåver og ansvar.

- Delegasjon frå kommunedirektør til andre i organisasjonen bør vere dokumentert og det bør vere samsvar mellom delegasjonar og tilvisingsrett i økonomisystemet.
- Ansvar for tildeling og vedlikehald av rollar og tilgangar i økonomisystemet bør vere definert og plassert og det bør føreliggje rutine for tildeling og systematisk gjennomgang av rollar og tilgangar.
- Tilsette med økonomiske fullmakter bør få opplæring for å sikre tilstrekkeleg kompetanse knytt til utøving av oppgåver og ansvar.

Tilnærming og gjennomføring

Vi har bedt om å få tilsendt dokument og rutinar knytt til økonomiske fullmakter og tilvising og oversikt over tilvisarar i økonomisystemet. Vi har også gjennomført ei spørjeundersøking blant dei som tilviser i kommunen.

Undersøkt problemstilling – har Osterøy kommune ein tryggjande internkontroll knytt til økonomiske fullmakter

Delegasjon frå kommunedirektør til andre i organisasjonen bør vere dokumentert og det bør vere samsvar mellom delegasjonar og tilvisingsrett i økonomisystemet.

Kommunen arbeider med å innføre KF sitt digitale verktøy for delegasjonsreglement. Vi har ikkje funne at delegasjon av økonomiske fullmakter går tydeleg fram av dette.

Vi har mottatt matrise for vidaredelegering frå rådmann der tilvisingsrett er delegert til dei ulike nivåa. Kommunalsjef har tilvisingsrett til eigen sektor og einingsleiarar til eiga eining. Det føreligg utfylte delegasjonsdokument for nokre tilsette. Desse er i varierende grad signert. Vi får opplyst at det ikkje føreligg skriftlege delegasjonar på alle område og at dette har samband med det pågåande arbeidet knytt til delegasjonar i KFdelegering.

Gjennomgang av tilvisingsfullmakter i økonomisystemet viser fleire tilsette som kan tilvise utan skriftleg delegert fullmakt.

I spørjeundersøkinga svarer 44 % av respondentane at dei har mottatt skriftleg delegasjon av økonomisk ansvar siste tre åra, medan 56 % ikkje har mottatt skriftleg delegasjon av økonomisk ansvar.

Ansvar for tildeling og vedlikehald av rollar og tilgangar i økonomisystem bør vere definert og plassert og det bør føreliggje rutine for tildeling og systematisk gjennomgang av rollar og tilgangar.

Matrise for vidaredelegering frå rådmann viser generell delegering frå rådmann til dei ulike nivåa. Kommunalsjef har tilvisingsrett til eigen sektor og einingsleiarar til eiga eining.

Vi har ikkje mottatt skriftleg rutinedokument eller skildring ut over det som følgjer av fullmaktsmatrisa som plasserer ansvar for tildeling eller vedlikehald og systematisk gjennomgang av roller og tilgangar.

Vi har i vår kontroll ikkje avdekka tilsette som har avslutta arbeidstilhøvet der tildelte fullmakter i økonomisystemet ikkje er trekt tilbake.

I samband med spørjeundersøkinga har vi fått tilbakemelding frå fleire tilsette om at dei ikkje har tilvisingsrett. Vi har undersøkt dei konkrete henvendingane og funne at dei aktuelle tilsette per 30.6. ikkje er registrert med tilvisingsrett i økonomisystemet.

Tilsette med økonomiske fullmakter bør oppleve tilstrekkeleg opplæring for å sikre tilstrekkeleg kompetanse knytt til utøving av oppgåver og ansvar

Kommunen har eit introduksjonsprogram for nytilsette i leiargruppa. Eit av tema i introduksjonsprogrammet er økonomiansvar og økonomistyring.

I spørjeundersøkinga svarar 58 % at dei har fått opplæring i korleis dei skal tilvise faktura, medan 28 % har ikkje fått opplæring, 14 % er usikker. Vidare svarer 44 % at dei har fått opplæring i kva dei skal undersøke i samband med tilvising av faktura, 18 % har ikkje fått opplæring, medan 14 % er usikker. På spørsmål om det oppleves å ha tilstrekkeleg kunnskap knytt til tilvising svarar 58 % ja, 26% nei.

Det er variasjon i kva respondentane opplyser at dei kontrollerer i samband med tilvising.

Oppsummering og tilrådingar

Det føreligg etter vår vurdering i liten grad skriftlege rutinar for tildeling og vedlikehald av økonomiske fullmakter. Vi har mottatt eit utval skriftlege delegasjonar frå rådmann knytt til fullmakter i økonomisystemet og fullmaktsmatrisa definerer generell delegasjon til dei ulike einingane. Vi har også fått opplyst at det ikkje føreligg skriftlege delegasjonar på alle område.

Vi har ikkje mottatt rutinar for systematisk gjennomgang og ajourhald av tilgangar.

Kravet til internkontroll er at den skal vere systematisk og tilpassa kommunen sin storleik, eigenart, aktivitet og risikoforhold. Vi vil oppmode til at kommunen gjennomgår praksis på området og utarbeider skriftlege rutinar, og i den prosessen definerer ynskt internkontroll på området. Det er vår vurdering at ein organisasjon av Osterøy sin storleik bør ha skriftlege rutinar for tildeling av fullmakter og arkivering av desse, samt for systematisk gjennomgang og ajourhald av tilgangar.

Vi vil også oppmode kommunen til å vurdere ytterlegare opplæring i tilvising for å styrke kompetanse og skape ei felles forståing av kva som skal kontrollerast i samband med tilvising, og eventuelt utarbeide ei rutine eller instruks som kan nyttast i samband med tilvising.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Janne Eraker

Revisjonssjef / Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5995-4-105767

IP: 85.200.xxx.xxx

2023-06-30 20:45:19 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>